

Despre Maramureș și dragostea de țară

de Octavian Curpaș

Interviu cu ziarista Viorica Pârja, redactor la cotidianul "Graiul Maramureșului" și realizatoarea emisiunii "Fără prejudecăți", de la "AXA TV"

"Graiul Maramureșului" este un cotidian care a apărut în focul Revoluției din decembrie 1989, primul număr al ziarului a văzut lumina tiparului chiar în 22 decembrie 1989. Multă vreme a fost singurul cotidian serios din Maramureș. A fost și a rămas un ziar serios, echilibrat și obiectiv, doar că între timp au apărut și alte ziare. La această oră, Maramureșul are 4 cotidiene și multe alte săptămânale, are trei posturi de radio și 4 televiziuni locale. La cea mai bună dintre ele - AXA TV - Viorica Pârja are o emisiune, pe care o realizează cu succes. Titlul ei este "Fără prejudecăți".

Născută în localitatea Sisești, județul Mehedinți (o localitate la fel de celebră ca și Siseștiul de Maramureș), Viorica Pârja a frecventat cursurile Facultății de Jurnalistică din București, între anii 1974-1978. A lucrat la mai multe publicații din România, iar din 1990 este ziarist asociat la „Graiul Maramureșului”. A publicat mai multe cărți printre care „Florida For Everglades”, „Europa de la Est la Vest: Cum va fi viitorul?”, care a fost premiata la „Cărțile Anului” în 2001.

Viorica, te-aș ruga, în primul rând, să ne spui ce anume te-a determinat să alegi profesia de jurnalist?

- Profesia de jurnalist este fascinantă prin ceea ce este ea de fapt. Eu îmi doream să devin chimist, să cercetez și să descopăr medicamente, care să ajute oamenii. Întâmplarea a făcut să ratez admiterea la chimie, deși făcând contestație, s-au suplimentat locurile și puteam să urmez cursurile Facultății de Chimie Industrială din București. Dar mi-am scos pentru totdeauna chimia din cap. De altfel, profesorul meu de franceză din liceu, care era un bun psiholog, auzind ce vreau să urmez, mi-a spus că eu nu am temperamentul unui om care să stea închis într-un laborator. Eu am nevoie de spațiu, pentru a mă putea exprima. Se pare că a avut dreptate. Supărată tare că am ratat admiterea, am plecat la Deva să-mi vizitez niște neamuri. Așa l-am cunoscut pe directorul Tipografiei din oraș, care, fiind din aceeași zonă cu mine, m-a întrebat dacă n-aș vrea să lucrez. Am acceptat, și la scurtă vreme, am aflat că se dădea un concurs pentru funcția de corector la ziarul județean. Deși nu aveam nici un document la mine, m-am înscris la concurs. Și l-am luat.

La ce vârstă ai debutat în presa scrisă ?

- Aveam 18 ani, sunt mulți ani de atunci, păream un copil zvăpăiat, dar care știa foarte multe lucruri. Chiar după concurs, redactorul șef m-a trimis la lucru. Corectura, însă, este o muncă de uzură, care nu se potrivea cu firea mea. Așa că redactorul șef m-a dat pe mâna unui ziarist foarte sever, puțin comunicativ, care nu s-a sfiit să mă întrebe, sec, dacă sunt în stare să scriu la ziar. Și m-a trimis pe șantierul unde începea construcția noii tipografii. Erau doar niște șanțuri... Mi-am imaginat eu ce se va întâmpla acolo, cât se muncește și cum se poate naște un ziar și am scris un reportaj, care l-a plăcut.

Așa am început să scriu. Am avut de la început predilecție pentru reportaj, dar mai ales pentru anchete, fiind o fire bătaioasă și foarte analitică. Apoi am fost propusă pentru Facultatea de Ziaristică, la fără frecvență, dar eu am vrut să fac școală... la zi și am plecat la facultate. În ultima zi de curs, la ultimul examen, cel de psihopedagogie, m-am căsătorit cu Gheorghe Pârja. După absolvire, eu am rămas în București, soțul meu a venit la Baia Mare, a apărut și copilul... Lucrurile s-au complicat, eu nu concepeam ideea plecării din București, dar până la urmă soarta m-a adus la Baia Mare.

După decembrie 1989, m-am tot gândit dacă aș putea să fac și altceva în afară de ziaristică și n-am reușit să aflu un răspuns. M-am molipsit de un microb de care n-am mai scăpat.

Cum se desfășoară o zi din viața ta?

- Dacă ai făcut presă, știi ce înseamnă o zi în viața jurnalistului. Mai ales dacă lucrează la un cotidian. Știe când pleacă la redacție, dar nu și când se întoarce acasă. Are program nenormat, este mereu asaltat de evenimente și de oameni, care încă mai cred că presa poate rezolva multe lucruri. Anii de început au fost mai grei, a trebuit să împac și familia și profesia de jurnalist, care n-are voie să fie obosit sau să treacă evenimentele pe lângă el.

Între timp, fata mea a crescut, acum "și-a luat zborul", așa că e mult mai simplu pentru doi ziarști care asta știu să facă și cred că fac bine ceea ce fac. Fiica mea, Ioana, când era mica, dacă o întreba cineva ce vrea să se facă atunci când va fi mare, răspundea: ca mama. Apoi, a văzut câtă energie se consuma, erau vremurile de după 1989, când libertatea era prost înțeleasă, și n-a mai vrut să fie ziarist ca mama. Este mult consum nervos, care de multe ori nu știu dacă merită. Dar dacă îți place, e ca o boală molipsitoare. Pe lângă

presa scrisă, am o emisiune care se cheamă FĂRĂ PREJUDECĂȚI, la o televiziune nouă, dar foarte dinamică.

Te-aș ruga acum să ne faci o scurtă prezentare a cotidianului "Graiul Maramureșului".

- În 31 august, 2006, a apărut ediția cu numărul 5000. Sunt zile, luni și ani de trudă cotidiană. Pentru a impune un nume și a-i da personalitate. Ziarul GRAIUL MARAMUREȘULUI a fost și rămâne ziarul de suflet al maramureșenilor. Și nu numai. Avem mulți colaboratori în afara României, tu fiind unul dintre ei, iar dacă o zi nu este pus pe Internet, e imposibil să nu primim un semnal din vreun colț al globului. Sigur că ziarul este istoria clipei, evenimentele se succed cu rapiditate, trebuie să fii, dacă se poate, în mai multe locuri în același timp, să cuprinzi cât mai mult, în cât mai puține rânduri, să pui pe masa redactorului șef materialul atunci când ți-l cere. Dar asta nu înseamnă să faci rabat la calitatea actului gazetăresc. Condeierii GRAIULUI sunt oameni cu multă experiență profesională, dar și tineri ziarști, care se străduiesc să pună în fiecare zi pe masa cititorilor un ziar credibil, obiectiv, cu informație diversă. Nu e ușor, dacă ne gândim la concurența de pe piața media.

Ce înseamnă pentru tine jurnalismul: vocație sau profesie?

- Jurnalismul este o profesie care presupune tot atâta libertate, câtă conștiință față de ceea ce faci există. Este o profesie căreia i-am rămas fidelă de-a lungul anilor, deși de la primul articol scris și publicat au trecut foarte mulți ani. Ca tip de cunoaștere, ziaristul trebuie să respecte realitatea care îl înconjoară și se inspire din ea, iar ziarul, în ansamblul său, se constituie într-o valoare, supusă judecății cititorilor săi. Cuvântul înseamnă, la urma urmei, priceperea de a face meseria de ziarist, fiindcă scrisul gazetăresc, orice s-ar spune, nu este o meserie ca oricare alta. Este o meserie pe care o faci mediocru, bine sau foarte bine, în funcție de pricepere, talent, muncă și, nu în ultimul rând, experiența acumulată. Niște simple informații nu înseamnă gazetărie. Neimplicarea în realitate te distanțează de ceea ce teoretic înseamnă creativitate și expresivitate. Am rămas îndrăgostită de frumusețea limbajului, raportat la genul abordat. Meditație, când e vorba despre reportaj, claritate, când e vorba de comentariul politic, pricepere, când e vorba despre probleme economice. Parfumul unei idei noi, al unei metafore proaspete schimbă înțelesul unui lucru comun, transformându-l într-un lucru interesant.

Ziaristul are obligația ca în fiecare zi să înfigă în mintea cititorului o idee și în inima sa un sentiment. Nu există frumusețe în sine a cuvintelor, fraza expresivă și ne de structura intelectuală a ziaristului, de munca depusă, de aptitudini și talent. Eu cred și acum că profesia aceasta, pe care n-o poate face oricine, merită mult mai mult decât i se oferă. Ți-am ținut, după cum vezi, o lecție de teoria presei.

Adesea, lumea percepe profesia de jurnalist ca pe ceva idilic, extrem de frumos și de palpitant. Puțini se gândesc însă câtă muncă de documentare se ascunde în spatele unui reportaj, a unui articol sau a unei știri. Care sunt sacrificiile pe care a trebuit să le faci pentru a-ți putea exercita profesia și pentru a deveni un ziarist foarte bun?

- Dacă îți place ceea ce faci, nu poți numi sacrificiu. Profesia e incitantă prin ceea ce este ea. A fost într-un fel să faci presă înainte de 1989, a fost la fel de greu și după 1989. S-au cam modificat și funcțiile presei, deși eu sunt convinsă că alături de informație, ziarul și ziaristul trebuie și să formeze, să educe. Se spune tot mai mult că cititorul de ziare este superficial, că el preferă un anumit gen de lectură, că-i plac senzațiile și nu-l interesează lucrurile serioase. Nimic mai fals. Ziarele și ziaristii formează, în mare măsură, tipurile de cititori. Dacă noi îi oferim până la saturatie știri "de senzație", îi ușurăm și lui lectura și ne ușurăm și nouă munca. Zăbovim mai mult sau mai puțin când începem sau sfârșim un articol în funcție de cât respect avem pentru profesia pe care o practiceăm. Gazetarul este un alergător de cursă lungă, mereu atent la ce se întâmplă în jurul său, gata oricând să învețe și niciodată obosit sau depășit de evenimente, după cum spuneam mai devreme. Dacă nu este așa, nu ești mulțumit de ceea ce faci. Neîmplinirile țin de lumea în care trăim: valori inversate, lipsa de criterii și principii, o lume a falselor valori, o lume în care de multe ori dictează banul, o lume în care puterea corupe, iar corupția este aproape instituționalizată. Dacă le percepi pe acestea și pe multe altele, sigur nu poți fi mulțumit de ceea ce faci. Simți că te lupți cu morile de vânt și că axioma cum că presa este a patra putere, rămâne fără acoperire. Eu sînt o fire optimistă, am o gândire pozitivă, cred și sper în îndreptarea lucrurilor, cred că românii merită o altă soartă. Poate căte ceva depinde și de media.

Care sunt perspectivele de viitor ale ziarului "Graiul Maramureșului"?

- Ți spuneam că am ajuns la ediția cu numărul 5000. Următorul cotidian după noi are abia 2800 de numere. Sunt ani de trudă, zeci de milioane de exemplare, mii de tone de hârtie consumată, pentru a face un produs care se cheamă GRAIUL MARAMUREȘULUI. Nu ne așteaptă zile ușoare. Fiindcă avem concurență, costurile sunt mari și e greu să supraviețuiești numai cu acest obiect de activitate. Vin trusturile de presă străine și e din ce în ce mai greu. Avem nevoie de forțe tinere, care să ia ce e bun de la noi și să facă cu aceeași pasiune meseria aceasta.

Te-aș ruga acum să ne spui câteva cuvinte despre județul Maramureș. Care sunt punctele de atracție turistică pentru cineva care vizitează zona?

- Maramureșul este una dintre cele mai frumoase zone ale României. Dăruită cu tot ce e mai frumos; de la frumusețea naturii, la frumusețea oamenilor, de la tradiții, care s-au conservat foarte bine, la modernul, care se îmbină frumos cu tradiționalul. Cine vine în Maramureș, nu-l mai uită. Nu întâmplător, Fundația Culturală Română, acum Institutul Cultural Român, organizează, la Baia Mare, pentru străini, cursuri de limbă, cultură și civilizație românească. Cursurile au ajuns la ediția a XII-a. Vin străini din toată lumea să învețe românește și să vadă cu adevărat ce înseamnă România. Cine n-a auzit de porțile de lemn, de bisericile care străpung cerul cu turlele lor, de Cimitirul vesel de la Săpânța, de munții și văile care te fac să te simți ca pe-o gură de rai? Este o zonă în plină dezvoltare, păcat că infrastructura nu ne ajută, drumurile și legătura cu lumea civilizată fiind în suferință. Se dezvoltă agroturismul, satele sunt tot mai căutate de străini, muzica e deosebită, chiar și horinca (țuica) de prune e bună dacă știi s-o bei și să cânti melodia Fraților Petreuş - Așa beau oamenii buni, de sâmbătă până luni...

În final, te-aș ruga să transmiți câteva gânduri cititorilor români din SUA.

- Am mulți prieteni care au ales să trăiască în SUA. Chiar și fata mea. De la Wilmington, la San Diego, de la Boston, la New York, de la Miami, la Atlanta, de la Detroit la Phoenix, știu pe câte cineva. Către fiecare îmi îndrept gândurile de bine și toată dragostea. Am avut privilegiul să călătoresc mult, dar întâlnirea mea cu America mi-a creat niște emoții nemaiîntâlnite. A fost, pot spune, un șoc. SUA sunt o altă lume. Nici nu-i de mirare că toată lumea privește spre această lume a tuturor posibilităților. Am scris o carte despre Florida, în care am făcut un joc de cuvinte apropo de titlu, care se cheamă FLORIDA ForEVERGLADES (Everglades fiind un mare parc natural). Rupe titlul în mai multe cuvinte și vei înțelege sensul pe care l-am dorit. Românilor-americieni le doresc să nu-și uite rădăcinile. Să le ude din când în când, pentru a nu se usca. E bine să fii american, dar e frumos să nu uiți de unde te tragi. Un american din Honolulu, pe care l-am cunoscut la Cluj, Edwin Futa se numește, îmi spunea că l-a impresionat cel mai tare personalitatea poporului român. "Spiritul acesta este cea mai puternică armă pentru a combate publicitatea negativă care vi se face - mi-a spus. Dacă eu aș fi ministrul tineretului, dar și al turismului, aș avea un program grandios, cu care aș pune pe spate lumea civilizată. Cred că trebuie replantată sămânța iubirii..." și are mare dreptate. Nu trebuie altceva decât să învățăm să lucrăm și să trăim împreună. Să ne respectăm unii pe alții și să ne bucurăm unii de alții. Tocmai asta este frumusețea vieții. De sămânța iubirii avem nevoie toți românii, fie că trăim în România, în SUA sau în Australia. Mândria de a fi român e ceva care trebuie luat nu ca punct de plecare, ci ca scop de atins.

Mărturii supranaturale în imagini video

Recent, pe site-ul bisericii "Philadelphia Romanian Church" din orașul Surprise, statul Arizona: www.philaromsurprise.org s-a deschis o nouă rubrică care cuprinde o serie de înregistrări video cu diverse mărturii personale. Rubrica se intitulează "Testimony" și este destinată prezentărilor video a unor situații în care elementul divin a intervenit într-un mod incontestabil și supranatural în viața unor oameni. Intenția noastră este ca în fiecare săptămână să actualizăm această rubrică cu noi experiențe verificate și confirmate în care Cerul a coborât pe Pământ și Dumnezeuul atotputernic și suveran a acționat în viața muritorilor de rând, pentru ca aceștia să rămână o mărturie pentru toți contemporanii noștri. De asemenea, programele bisericii române din Surprise pot fi urmărite în arhivă accesând butonul "Broadcasting". Așteptăm opiniile și sugestiile dumneavoastră la adresa de Email: isaia4318@yahoo.com sau puteți să ne scrieți direct la una dintre adresele de contact de pe site. Dumnezeu să binecuvânteze românii de pretutindeni și să dea o nouă viziune tuturor creștinilor pentru a avea un impact definitoriu în societatea în care trăim. (Roxana Curpaș - Surprise, Arizona)